

s ft:

**Kan vi noen gang rens
økosystemene for miljøgifter?**

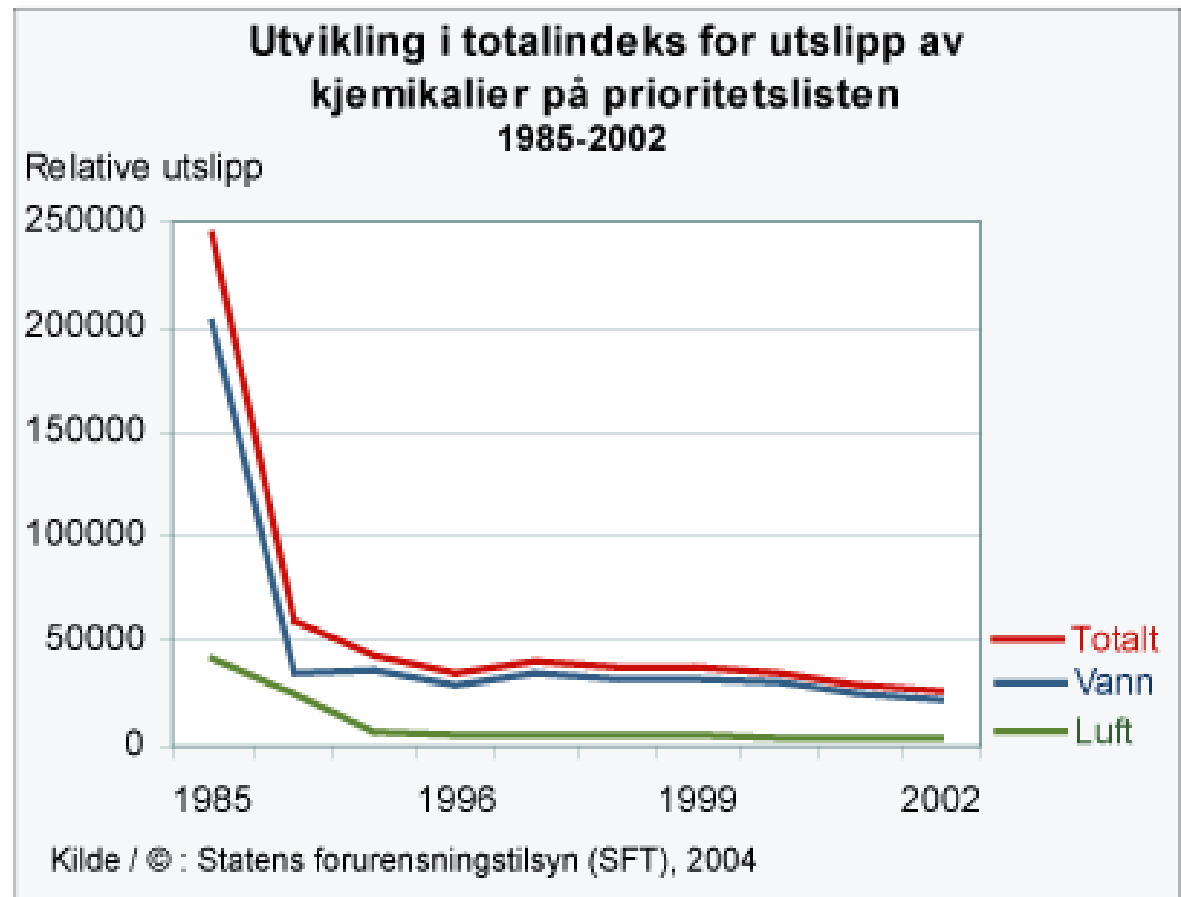
Ingrid Bjotveit Direktør for næringslivsavdelingen i SFT

Disposisjon

- Hva er situasjonen i dag?
- Hva er gjort for å redusere problemene?
- Hva er dagens trusselbilde?
- Hva er i gang satt?

Relative reduksjoner siden 1985

Figuren illustrerer utviklingen i utslipp fra norske kilder av kjemikalier på prioritetslisten. Stoffene er veiet etter farlighet for helse og miljø.

Miljøtilstanden i ni norske fjorder basert på undersøkelser av blåskjell

Forurensningsgrad:

Ubetydelig
 Moderat
 Markert
 Sterkt
 Meget sterkt

PCB

- Produkter som kilde til miljøgifter
- Lang tid i bruk, produktene har lang levetid, går over til et avfallsproblem. PCB ble forbudt i slutten av 1970-årene
- Finnes i sedimenter, forurenset grunn, i bygningsmassen, i isolerglass og i små kondensatorer

PCB- utslipp i 1980 fordelt på kilder

Tilførsel av PCB 1980

Offshore < 1

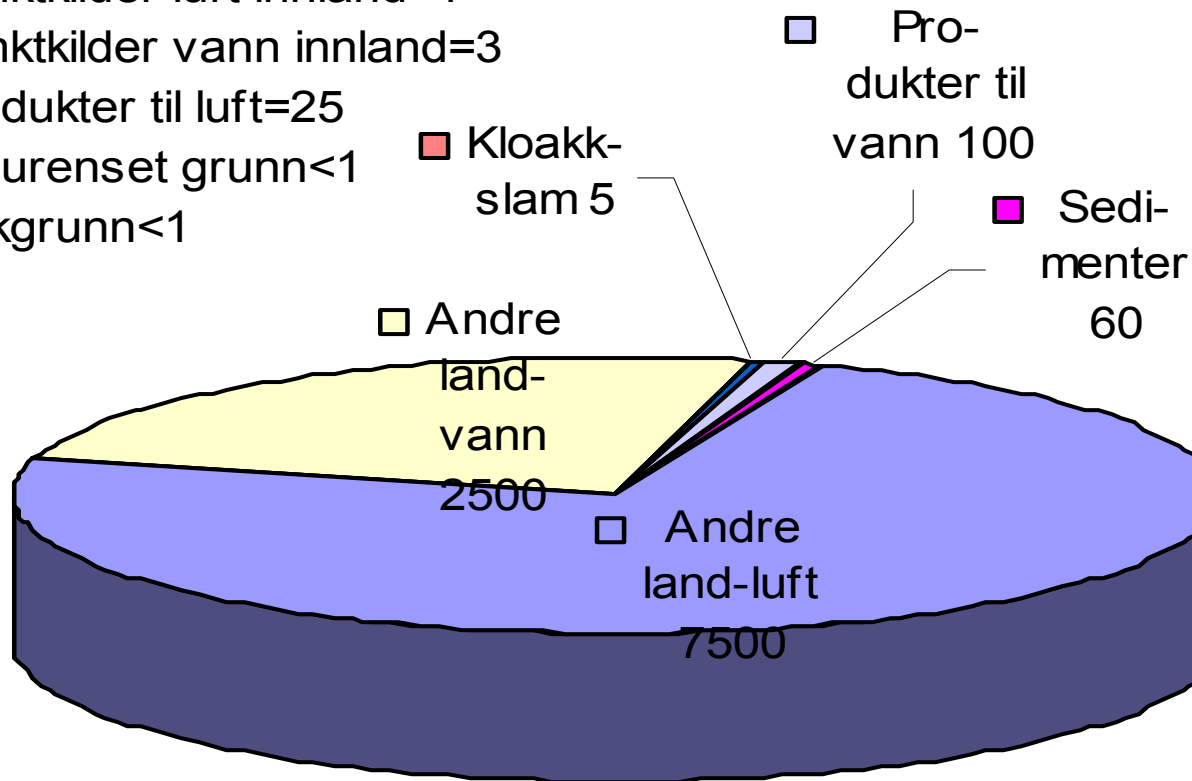
Punktkilder luft innland = 1

Punktkilder vann innland = 3

Produkter til luft = 25

Forurenset grunn < 1

Bakgrunn < 1

PCB i 2002

Tilførsel av PCB 2002

Offshore < 1

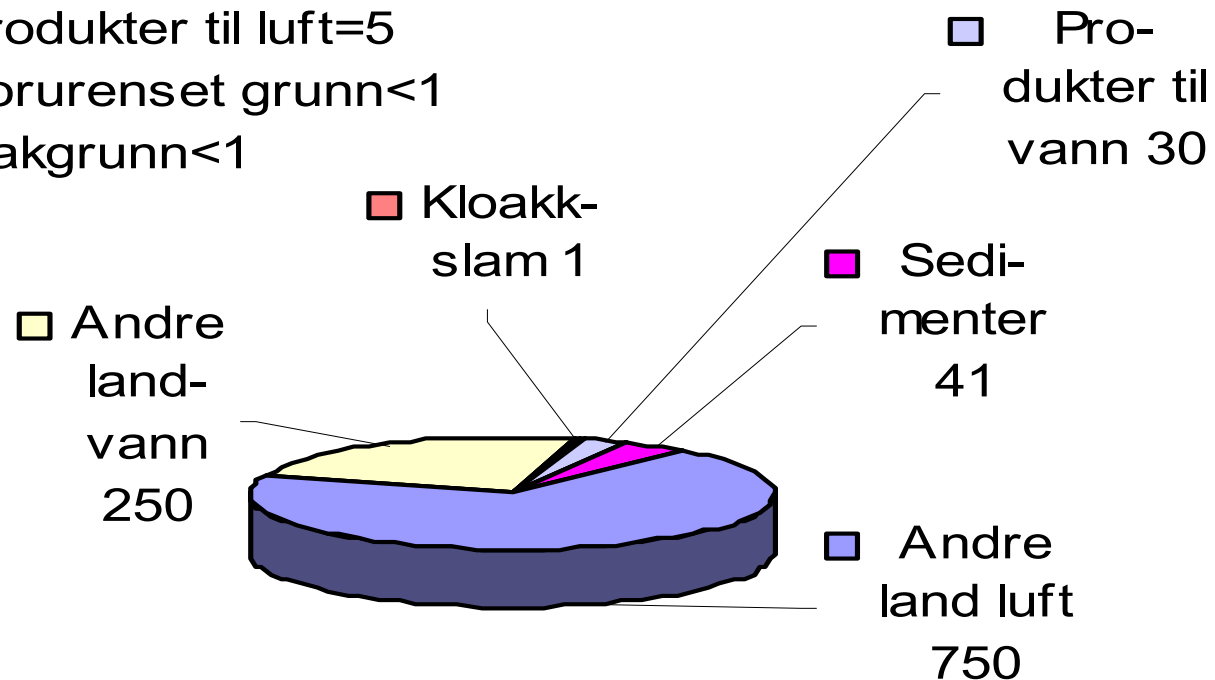
Punktkilder luft innland = 1

Punktkilder vann innland = 2

Produkter til luft = 5

Forurenset grunn < 1

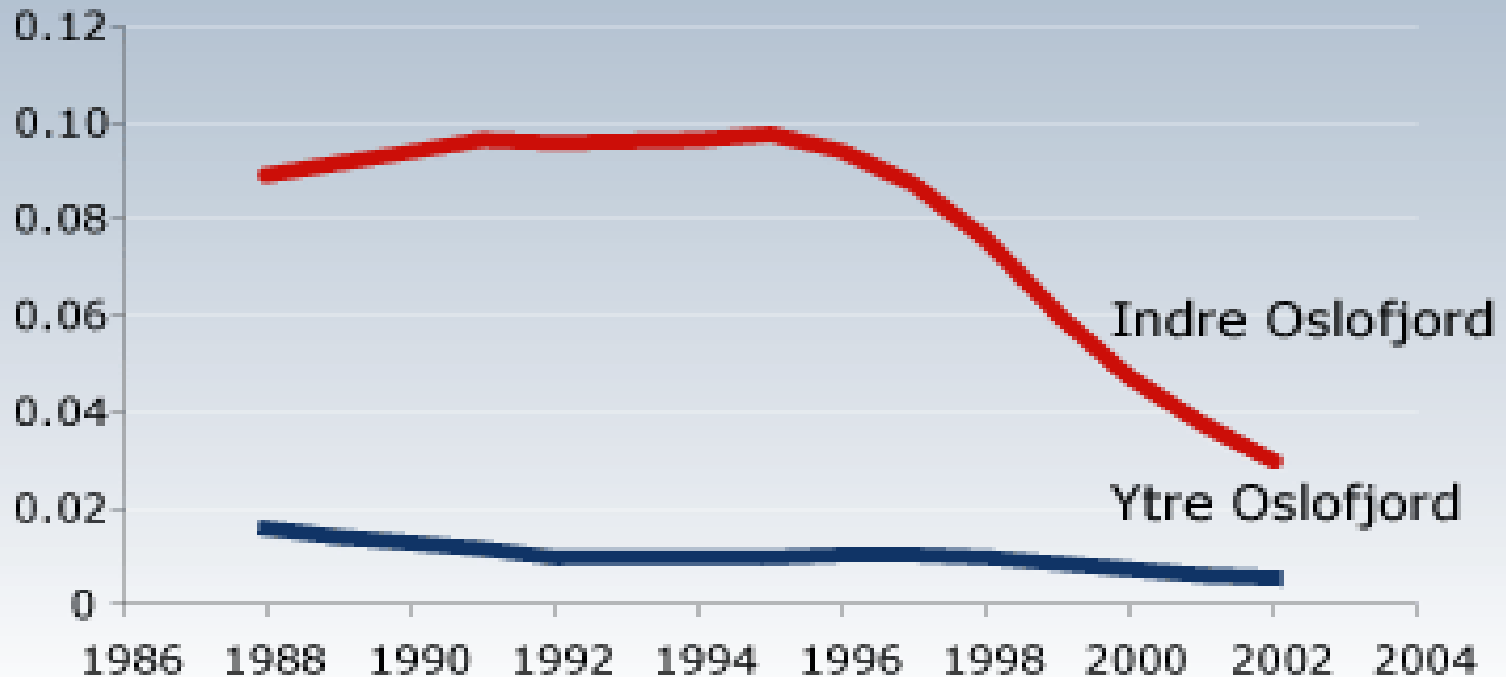
Bakgrunn < 1

Også for denne typen stoffer har det skjedd mye

PCB i blåskjell fra Oslofjorden

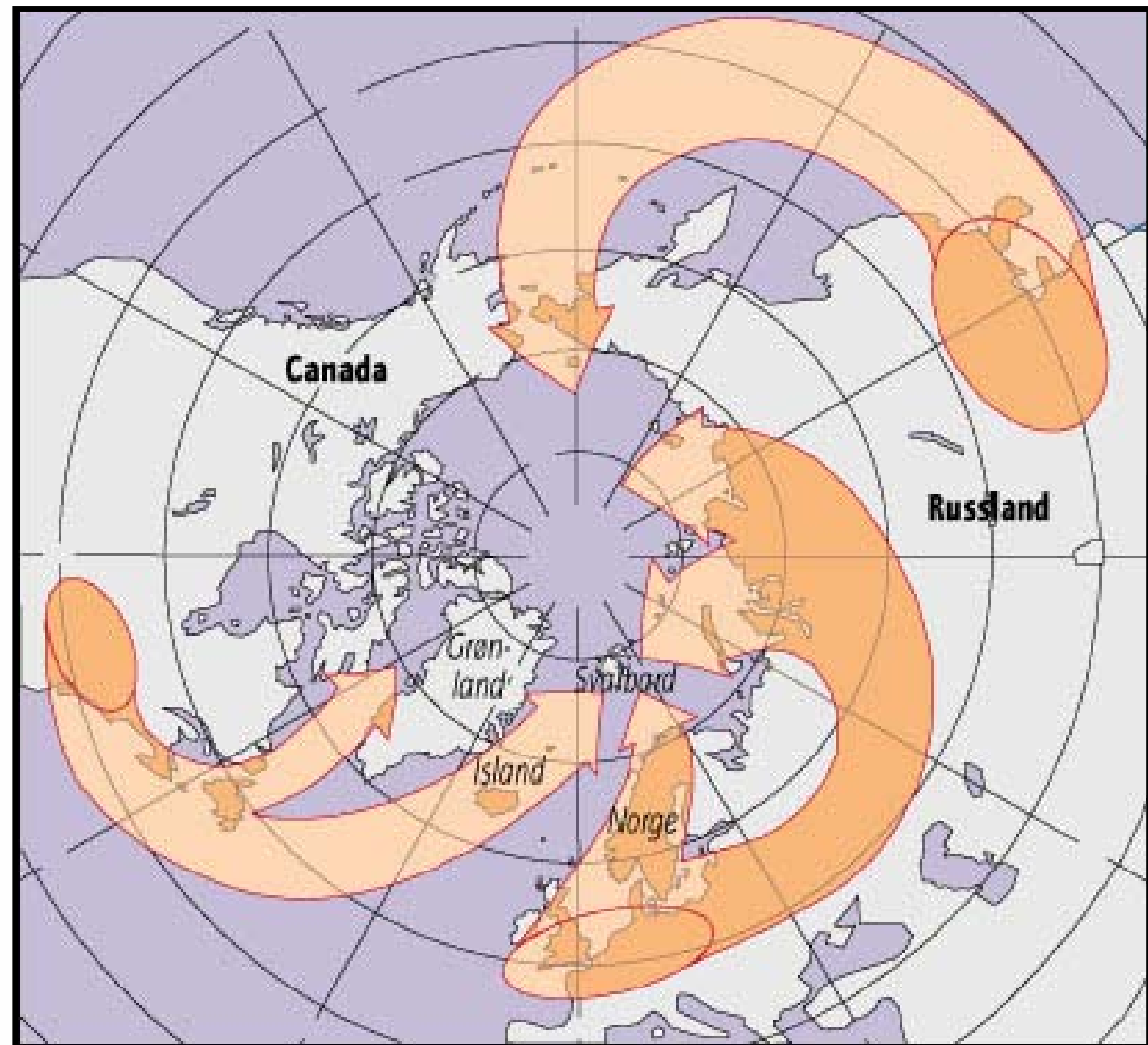
Konsentrasjon av PCB,
mikrogram per kg

Kilde: SFT

Tilførselsveier

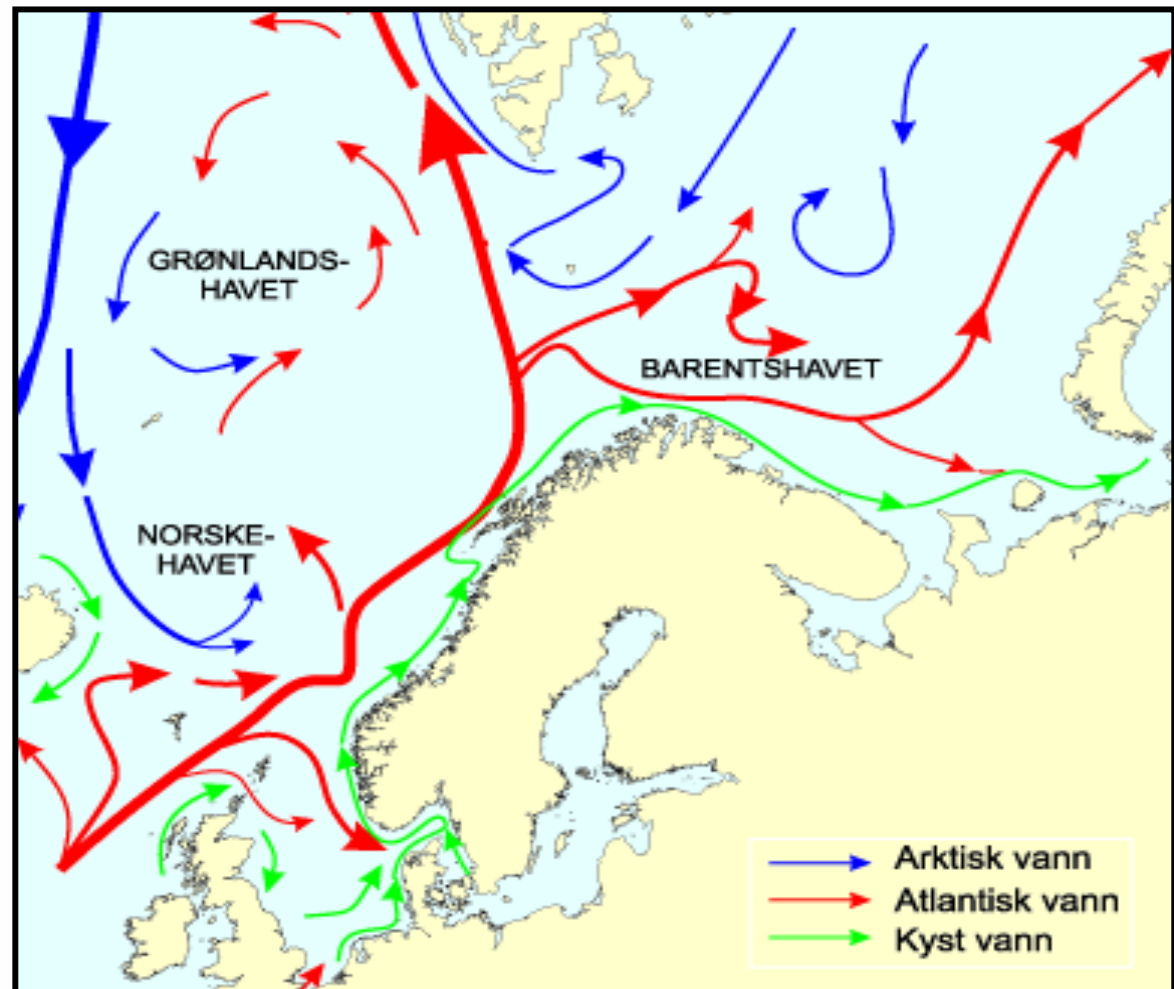
Store deler av nedfallet over Norge kommer fra tilførsler enten via luftstrømmer

Tilførselsveier (2)

Havstrømmer

Store deler av dagens tilførsler kommer også via import av faste bearbejdede produkter

Målsetting for arbeidet med helse- og miljøfarlige stoffer

Generasjonsmålet:

- Utslipp og bruk av kjemikalier som utgjør en alvorlig trussel mot helse og miljø skal kontinuerlig reduseres i den hensikt å stanse utslippene innen en generasjon
- Reduseres betydelig innen 2005 og 2010

Trusselbildet

- 3000 nye kjemikalier hvert år. Import av produkter.
- Restriktivt for å få nye kjemikalier på markedene i EU.
- Nye problemstillinger er for eksempel brommerte flammehemmere, og PFOS som nå finnes i økosystemer i nordområdene.

Viktigste innsatsområder

- Økt fokus på produktutforming
- Økt kunnskap om effekter av nye stoffer
- Internasjonalt arbeid
 - Både for å redusere tilgangen på kjemikalier via import
 - Tilførsler langs hav- og luftstrømmer må reduseres gjennom internasjonalt arbeid
 - Globalt arbeid er like viktig som europeisk

Konklusjon

- Nei, vi vil trolig aldri få et miljøgiftfritt økosystem, livsstilen vår og antall kjemikalier på markedet tilsier det.
- Vi må ha fokus på de viktige kildene.
- Ny kunnskap og forskning både på effektsiden og virkningssiden er viktig.
- Internasjonalt arbeid er veldig viktig.